

Naujienu Antroji Dalis

NR. 746

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XXI METAI

VINGIUOTAI SPAUDOS TAKELIAIS

Jeigu vargšas, neišmokslingas žmogus nueina komunistams tarnauti, tai jis tikisi gal galės sukurti geresnį gyvenimą. Juk propagandiniai komunistų šūkiškai vilioja, tai beturčiams lengviau surizikuoti, nes pagalvoja, kad visvien jau blogiau nebus. Tokiems galima ir jų klaidas dovanoti. Bet komunistams tarnauti ėjo mūsų tautos inteligentija, kuri turėjo geras pragyvenimo sąlygas. Prie pastarųjų priklauso ir Salomėja Nėris. Ir ko jai trūko? Tėvynė davė išmokslinimą. Baigė net aukštuosius mokslus ir turėjo gerą tarnybą. Turėjo gabumų kurti eilėraščius ir už juos gaudavo gerus honorarus. Už išleistas knygas net gavo valstybinę premiją. Garantuotą duoną turėjo visam gyvenimui. Tai ko trūko tai kukliai kaimo merginai?

Mano nuomone, jai trūko tik karališkos garbės. Tai ir bėgiojo po partijų būstines ne duonos ieškodama, o tik garbės. Tos garbės ieškoti ji nuėjo ir pas komunistus.

P. Orintaitė "Naujienuose" spausdintuose atsiminimuose "Ką laumės lėmė" 34 straipsnyje rašo, kad 1931 m. S. Nėris jau susirišo su Komunistų partijos centro komiteto atstovais. Ir sekančiais metais jau jos straipsniai M. Giraitės slapyvardžiu pasirodė komunistų "Priekale". Eina į paslaptinius susitikimus su nepažįstamais komunistais, kurie susirenka A. Venclovos bute. Tuo laiku (1931 m.) jau ji turėjo 27 metus, buvo išsimokslinusi ir pilnai subrendusi mergina. Tai ir gerai žinojo, kur ji žengia. Be to, dar buvo ir susipažinusi su komunistinės Rusijos pasiuntinybe Kaune. Tai ir 1940 m. nuskubėjo tarnauti okupantams.

Nėris tuoj pradėjo kurti Stalino ir partijos garbei eilėraščius. Parašė Stalino garbei poemą, už kurią (kaip pasakojo J. Baltušis) Lietuvos Komunistų partija autorei sumokėjo 25 tūkstančius litų. Tais laikais tai buvo didelė suma pinigų. Darbo mažai, pinigų netrūksta ir dar palaipsniui pradeda augti garbė.

1940 m. liepos 21 d. Lietuvos Liaudies Seime "svarstomas" pasiūlymas Lietuvą įjungti į Tarybų Sąjungą. Posėdžio metu atvyksta "Darbo inteligentijos" delegacija ir jos vardu K. Korsakas perskaito sveikinimą. Jame tarp kita ko skamba:

"Lietuvos L. Seime! Su nepaprastu džiaugsmu Lietuvos rašytojai, menininkai, teatralai, muzikai, žurnalistai, mokslo darbininkai, ir visa plačioji darbo inteligentija sutinka L. Seimo nutarimus, atidarantčius mūsų kraštui

šviesų kelią į naują gyvenimą ir į laimingą socialistinę ateitį".

"... Tik vadovaujama drauge su kitomis Sovietų tautomis didžiojo tautų vado Stalino, Lietuva netrukdomai žengs į šviesią socialistinę ateitį. Lietuvos darbo inteligentija, mokslo ir meno kūrėjai sveikina šį išmintingą L. Seimo nutarimą prašyti priimti Lietuvą į Sovietų S-gą".

Ir po šiuo sveikinimu pirmoji yra pasirašiusi Salomėja Nėris. Toliau jau seka prof. St. Šimkaus, prof. Gruodžio, doc. Matulio, inž. Kolodno, D. Umru, Alperavičiaus, Zimano ir kitų parašai. Kaip matome, pasirašyta nesilaikant alfabeto tvarkos. Pirmoj vietoj figūruoja S. Nėris, ir taip žingsnis po žingsnio pirmyn į trokštamą garbę.

1940 m. liepos 30 d. vakare Kauno gelež. stotyje susirenka L. Seimo "delegacija", viso 19 Lietuvos duobkasių. Jie vyksta į Maskvą parvežti Lietuvai "Stalino saulės". Visa Kauno stotis apstatyta milicininkų, enkavedistų ir seklių. Judėjimas sustabdytas. Delegatų lagaminuose Tarybų Lietuvos herbų projektai, sieksninė "Stalino garbei" poema, auksiniuose įdaruose įrašta L. Seimo deklaracija, lietuviški kumpiai, dešros, stiprūs ir saldūs gėrimai, rūkalai ir k. Delegatų tarpe yra ir S. Nėris, kuri važiuoja parduoti Lietuvą, apsirengusi tautiniais drabužiais. Tikrai skaudu.

Maskvos stotyje delegaciją sutiko Komunistų partijos žemesnieji pareigūnai. Radijo pranešėjas apibūdino delegacijos sudėtį, išvargtas dienas kalėjimuose ir atliktus "žygdarbius". Patys šilčiausi žodžiai tenka penkiems daugiausia pasidarbavusiems asmenims. Jų tarpe trečioj vietoj pagerbta S. Nėris.

Rugpjūčio 3 d., 18 val. Kremliuje prasidėjo Lietuvos kryžiamas bolševikinėse kartuvėse. Posėdžiui pirmininkavo Sąjungos Tarybos pirm. A. A. Andrejev. Lietuvos delegacijai sėstis neleidiama ir ji išrikiuojama prie salės durų. S. Nėris ir kitos moterys, apsirengusios tautiniais drabužiais. Pirmas į tribūną įžengia J. Paleckis, kuris gan ilgoje kalboje pasmerkė praeitį ir prašė priimti Lietuvą į Sovietinių respublikų šeimą. Toliau dar kalbėjo valstietis P. Petrauskas ir po pertraukos į tribūną įkopė S. Nėris. Ji kalbėjo gimtąja kalba. Vertimą į rusų kalbą perskaitė Zenkevičius. S. Nėris prabilo šiais žodžiais:

"Vadui, mokytojui, draugui, lietuvių tautos išlaisvintojui

(Nukelta į 2 psl.)

BARBORA RADVILAITĖ

Lietuvos Didžioji Kunigaikštienė ir Lenkijos Karalienė

Nuo kito šeštadienio keliuose "Naujienu" šeštadieniuose prieduose pradėsime spausdinti ilgą istorinę apybraižą apie paskutinę tikrą lietuvaite Lietuvos soste, Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio ir Lenkijos Karaliaus Žigimanto Augusto žmoną, taigi ir Lenkijos karalienę.

Šis istorinis veikalas yra parašytas žinomo klaipėdiškio veikėjo ir autoriaus Dr. Martyno Anyso ir įeina į sudėtį jo spaudai paruoštos knygos apie žymiausias Lietuvos moteris (Dvylika Didžiųjų Lietuvačių). Autorius maloniai davė "Naujienuoms" leidimą jo veikalą perspausdinti, nelaukiant kol bus išleista visa knyga.

Barbora Radvilaitė buvo viena iš tauriausių istorinės Lietuvos moterų. Nors per daug trumpas, lyg meteoro sušvitėjimas, buvo jos amžius, bet pilnas išgyvenimų nuo kilniosios meilės, garbės ir laimės kulminacijos iki giliausių iskentėjimų, skausmų ir ankstybos mirties. Keista, kad mūsų istorinių romanų bei novelių rašytojai iki šiol nesusiprato Barbaros gyvenimo imti temomis savo kūrybai. Reikia tikėtis, kad jos verti autoriai anksčiau ar vėliau tikrai pasirodys. Lietuvių Enci-

klopedija žino tik vieną Zenono Ivinskio rašinį apie B. R. (Barboros Radvilaitės drama) 1935 metų Naujojo Vaidilutė ir vieną straipsnį "XX Amžiaus" 1930 metų 82-85 numeriuose. Lenkų kalba apie ją rašyta šių lenkų autorių: M. Balinskio, K. Szajnocos ir V. Pociechos.

Barboros Radvilaitės istorija, tikriau sakant gana plati biografija, kurią Dr. M. Anysas surašė iš savo kruopščiai surankiotų šaltinių, prasidės "Naujienu" šeštadienių prieduose nuo sausio 16 d. ir eis per ketvirtą priedą.

Barboros Radvilaitės biografijos autorius, Dr. Martynas Anysas, yra klaipėdiškis lietuvis, gimęs 1895 m. Kintuose, baigęs teisės mokslus Berlyno ir Hamburgo universitetuose daktaro laipsniu, buvęs Lietuvos pasiuntinybės Berlyne attache ir Lietuvos konsulas Hamburge, Klaipėdos gubernatūros patarėjas ir Direktorijos narys, Prekybos Instituto docentas ir įvairių Klaipėdos krašto ekonominių organizacijų valdybų narys. Dabar su žmona, Dr. Valerija Bielskyte - Anysiene, gyvena Toronto mieste, Kanadoje, gyvai veikia lietuvių kultūros gyvenime ir nemažai parašo lietuvių spaudoje. J. Pr.

JUNGTUVĖS

Altorius papuoštas, šventieji sužibę,
 Chrizantemos ir žvakių liepsnelės...
 Veidai surimtėję, jausmai vos pritilę...
 Klūpo, kaip gulbės mergelės...

Veni Creator garsiai nuskambėjo.
 Senas klebonas rimtai nusiteikęs.
 Ziedai vedybiniai ką tik sublizgėjo...
 Status quo jau pasikeitęs.

Šampanas putoja, linkėjimai pinas,
 Džazas sugroja, jaunieji tik skrieja.
 Tėvai susimąstę mintim dalinas,
 Ar bus jie laimingi, ar vyks kaip žadėjo?..

1964. 11. 14

ANTANAS RAZUTIS

— didž. Stalinui aš skiriu savo eiliuotą žodį — poemos apie Staliną. Joje reiškiamos mintys ir jausmai lietuvių tautos, dėkingos už savo laimę ir išlaisvinimą”.

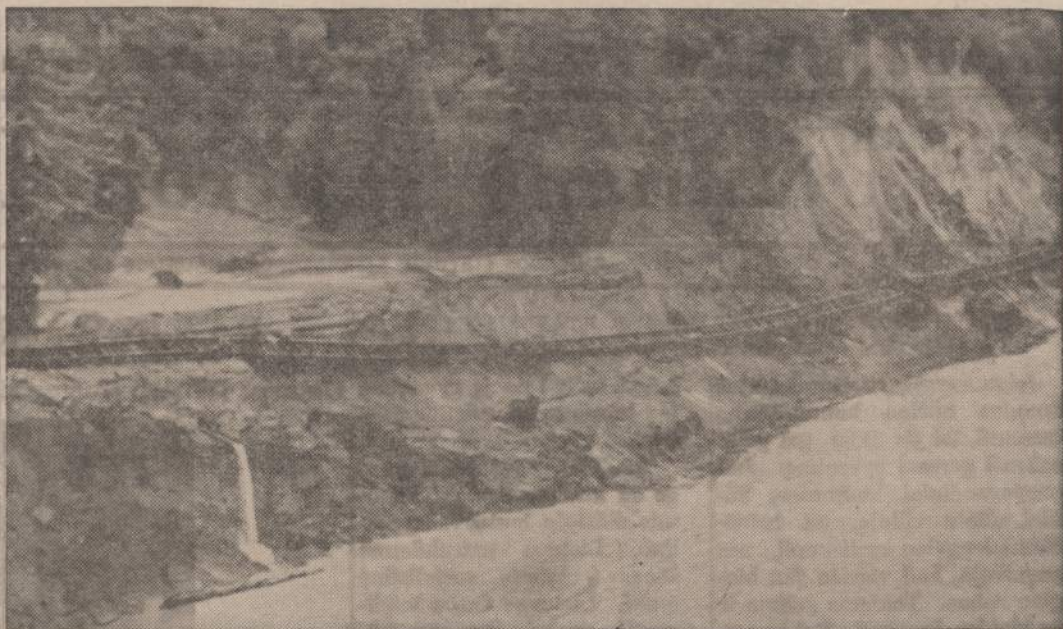
Po įžanginio žodžio S. Nėris perskaitė visą 12 posmų vadinamosios poemos. Kaip vėliau pasakojo P. Cvirka, ši poema sujaukusi visą Kremliaus forumą. Posėdžiui pasibaigus, senas kaukaziatis griebęs autorės ranką bučiuoti ir taip žemai nusilenkęs, kad Salomėja net sveikintojo barzdos galus užmysi. Kitų tautų atstovai paprašė poemos vertimo į jų kalbas.

Visą Kremliaus komedija šlykščiais melais “apvainikavo” kriminalistas Pranas Zibertas. Jis ilgai pasakojo apie kalėjime praleistus metus, bausius išgyvenimus, disciplinarinį režimą, karcerius, mušimus ir kt. Visas tas melas buvo skirtas Kremliuje esantiems kalmukams ir kirgizams sugraudenti. Ziberto pripažinimu, tas sunkias kalėjimo dienas tik palengvindavo retkarčiais slaptai gaunama komunistinė literatūra. Zibertas savo pasaką baigė šiais žodžiais:

“...Draugai atstovai, mes atvykome čia ne tik to, kad papasakotume jums apie savo praėjusias kančias. Mes atvykome pas jus ir mokytis, kaip reikia kurti šviesiąją mūsų socialistinės tėvynės ateitį...”

“...Todėl, draugai atstovai, visų Lietuvos darbo žmonių vardu, vardu pasiuntusiųjų mane į šią garbingą tribūną, prašau jus ir Tarybų vyriausybę broliškai priimti Lietuvos Tarybų Soc. Respubliką į garbingąją savo šeimą. Prašau ir tikiuosi, kad šis mano prašymas, kad šis mano tautos prašymas jūsų bus pagerbtas ir patenkintas”.

Šios Ziberto kalbos tikrieji autoriai buvo S. Nėris ir P. Cvirka. Kalba buvo suposmuota traukinyje, delegacijai važiuojant į Maskvą.

Šiaurės Kalifornijos ir Oregono upės pakraščiu ejo geležinkelis. Pakilus upės vandeniui, visa geležinkelio linija nusiųro. Traukiniai negali šiais bėgiais važiuoti.

Baigėsi kalbos, maldavimai ir Lietuvos prie Sovietų Rusijos prijungimo nuosprendį perskaitė P. K. Ponomarenko. Lietuvos “delegacija” nuosprendį vienbalsiai priėmė ir nė vienas narys nekėlė klausimų. Pasibaigus jomarkui Lietuvos “delegacija” buvo apdovanota komunistiniais paveikslais, žvaigždutėmis, armonikomis, veidrodėliais, karoliais, šukomis, peiliukais ir buteliukais. Zibertui įteikta lazda, o Šumauskui — peilis. Sesijos metu buvo išleista S. Nėries poemos apie Staliną ir L. Giros eilėraščių rinkinio vertimai rusų kalba.

Rugpiūčio 13 d. vakare delegacija grįžo į Kauną su “Stalino šule”, lazdomis ir peiliais. O Salamutei teko bene didžiausia garbė, kurios ji taip labai troško. Be “Stalino saulės” dar paršivežė į rusų kalbą išverstas ir atspausdintas savo sukurtas poemas. Na, ir kurgi rasi geriau? Mažai darbo, o garbės ir pinigų užtektinai. Tik gyvenk ir džiaukis.

Naudotasi: V. Žalvis. “Prieš 10 metų”. “Britanijos Lietuvis” 1950 m.

P. Orintaitė “Ką laumės lė-

mė” 15 atkarpoje (Naujienu Nr. 267) užsimena, kad “Židinyje” ar “N. Romuvoje” buvo patalpinta S. Nėries knygos “Per lūžtantį ledą” nepalanki recenzija. Autorė dėl tos recenzijos sielojosi ir piktinosi. Vieną S. Nėries knygų recenziją man pavyko surasti “N. Romuvos” puslapiuose. Štai ji.

“Komisija, susidėjusi iš viceministro K. Masiliūno, prof. M. Biržiškos, prof. V. Mykolaičio-Putino, J. Grušo ir V. Tumėno, 1938 metų valstybinę literatūros premiją paskyrė Salomėjai Nėriai už poezijos knygą “Diemedžiu žydėsiu”, išleistą Sakalo. Be šios, poetė yra išleidusi dar tris eilėraščių knygas: “Anksti rytą” (1927 m.), “Pėdos smėly” (1931 m.) ir “Per lūžtantį ledą” (1935 m.).

Nors Salomėja Nėris yra palyginti dar jauna (g. 1904 m.), bet jau spėjo pergyventi keletą reikšmingų etapų. Pradėjusi svajingais eilėraščiais apie meilę ir kitus su meile glaudžiai susijusius dalykus ir išpopuliarėjusi kaip stipri ir įdomi estetiškos krypties poetė (“Pėdos smėly”), S. Nėris staiga padaro griežtą posūkį. Iš kraštutinio egocentrizmo puola į kraštutinį visuomeniškumą. Griebia rašyti eilėraščius realistinėm, konkrečiom temom, iš aktualumo net gerokai paraudonavusiom.

Bet šios rūšies eilėraščiai jai nevyksta rašyti. Nevyksta ne dėl to, kad iš viso negalima būtų visuomeniniais klausimais sukurti stiprių eilėraščių, bet dėl to, kad poetė jiems nebuvo pasiruošusi ir todėl neįstengė surasti tinkamos jiems formos. Pati poetė to laikotarpio savo kūrybines pastangas teisingai pavadino “Per lūžtantį ledą”.

Nors pavojus buvo, vis dėlto S. Nėris nenuėjo “skenduolių keliu”, o laimingai išlipo į krantą, kad ir nebe toj pačioj vietoj, iš kurios buvo nušokusi, o taip pat ir nebe tokia pat, kokia buvo prieš nušokdama. Grįžo jau praradusi jaunystės nerūpestingumą.

Į naujausiąją knygą “Diemedžiu žydėsiu”, kuri šiom dienom premijuota valstybine lit. premija, poetė kaip tik sudėjo tuos eilėraščius, kuriuos parašė “pasiekus krantą”, jausdama jau

žemę po kojų. Tiesa, dar ir šitoj knygoj kaikur vaidenas poetė tie klausimai, dėl kurių ji bėgo “per lūžtantį ledą”, tačiau jie jau yra pareikšti švelnesne ir tinkamesne forma. Beveik neberandama šioj knygoj erotikos, svarbiausio motyvo pirmųjų dviejų Nėries knygų. Erotikos vietą čia užima motina ir kūdikis. Ryškus čia ir mirties motyvas, kuris yra poetėi įkvėpęs ir knygos vardą.

Naujosios Nėries knygos forma, kaip ir visų ankstesniųjų (išskyrus dalinai tik “Per lūžtantį ledą”), yra daili, lengva ir dainiškai skambi, nors nevisur galutinai išbaigta. Nėries poetinės priemonės kuklios ir negausios. Kelių paprastų žodžių jai užtenka sukurti gražiam, reljefingam vaizdui. Ta savybė S. Nėrį ryškiai išskiria iš kitų jaunųjų mūsų poetų, kurių daugumas nevengia nei pozos, nei patoso, nei kitokio dirbtinumo”.

(“Naujoji Romuva” 1939 m. Nr. 5).

Girdisi balsų, kad paskutiniaisiais savo gyvenimo metais S. Nėris buvo nusivylusi komunizmu ir grįžo į katalikybę ir lietuviybę. Nelabai įtikėtina. Komunistai yra geri šnipinėjimo specialistai ir visa tai jau būtų seniai išaiškinę. Jau būtų nugriauti jos paminklai ir ištrintas vardas iš gatvių pavadinimų. O dabar ne tik stovi senieji paminklai, bet dar ir naujų pastatė. Jos gimtinėje pastatytas paminklinis akmuo, jos vardu pavadinti kolchozai ir buvusi Vilkaviškio gimnazija. Ir visur jos vardas įrikiuotas į komunizmo garbintojų aukščiausių viršūnę.

1964. XII. 28.

V. V.

CHICAGO SVARIAUSIAS IR
MODERNISKIAUSIAS DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

Trijų metų Heidi Schwartz džiaugiasi žiemos švenčių metu gautomis dovanomis. Ji pastatė pilį ir slepiasi už jos.

GERBIAMAS NAUJENU PRIETELI,
PAAUKODAMAS NAUJENU MAŠINŲ FONDUI, ATLIKSI DIDELI IR GARBINGA DARBA. KIEKVIENA DIDELE AR MAŽA AUKA BUS TINKAMAI ĮVERTINTA.

Užgesusios vokiečių šlagerių žvaigždės

Šitas pranešimas liečia užmirštuosius, rašo "Neue Illustrierte". Vakar dar šviesiai žibėjusias žvaigždes šlagerių danguje. Ar afsimenate? Tai buvo Liselotte Malkowski ir jos daina "Senas jūreivis negali naktį miegoti". Jos karjera nuskendo alkoholyje ir meilės skausmuose. Tai buvo Leila Negra, žavinga, maža negrų mergaitė, kuri nuolat dainavo "Mano Teddy Bear, mano Teddy Bear turi kartu gulėti į lovą". Jau kiek metų kaip ji dingę. Vyras, kuris su "Capri žvejais" vienu atveju įdainuodavo šimtus tūkstančių plokštelių, Rudi Schuricke, jaučiasi šiandien laimingas viename didmiestyje prie Reinio stovėdamas savo nuosavame lokale už bufeto. Ir vienas vyras, kurio drebančias balsas prieš dešimt metų jaunuoliams veržėsi per kūną kaip 100 voltų elektros srovė, Ilija Glusgal, grojo svefimu vardu ir persirengęs vienoje kapeloje ant Reeperbahn — labai gėdėjosi savon nupuolimo. Jie visi plokštelių industrijai išaugino milijonines apyvartas. Jie buvo didieji, gerbiami kaip kunigaikščiai ir karaliai, kol plokštelės dengė auksu. Tačiau mažiausia krizė buvo ganėtina, kad jie pasidarytų elgetomis. Be jokio padėkos žodžio, jokio pasigailėjimo gesto, jokio užuojautos pareiškimo, jokios paramos maršės ir jokios pagalbos naujiems užsimojimams. Žiaurus biznis su šlageriais ir šlagerių dainininkais pastaruosius sunaikino. Liselotte Malkowski yra jaudinantis pavyzdys. Liselotte Malkowski: "Sėkmadienio naktį ant Reeperbahn", "Jūrininkams reikalinga meilė", "Senas jūreivis negali naktį miegoti"! Tai buvo jos karjeros dainos. Ji buvo moteriška kontr-asmenybė Freddy Quinui arba Hans Albersui — ir visiems, kurie mėgo karčiai saldžiu skoniu liūdesį, tolumos ir tėvynės ilgesį, mylėjo Liselotte su šiurkštoka gerkle.

O kai ji nebegalėjo kartu žygiuoti su Hit-paradu — Malkowski turėjo pakankamai apsisprendusių, ištikimų gerbėjų ir jos kiekviena plokštelė jai garantavo mažiausiai jos gyvenimui reikalingą sumą pinigų.

Tačiau Vokietijos plokštelių gamintojai nesitenkina tokiu uždarbiu, kuris yra "mažas, bet tikras". Jie visada ieško didelių numerių. Jie visada rizikuoja galva ir kaklaraiščiu. Tik, žinoma, ne savo... Bet šiaip jie yra drąsūs.

Ir taip jie leido Liselotte Malkowski kristi kaip pervirintai bulvei.

Šių metų vasario mėn. Liselotte Malkowski dar galėjo būti lengvai išgelbėta. Tada ji pasirodė viename šokių lokale ant Hamburgo Reeperbahn. Tiesa, jos gerbėjai durų nebelaužė. Ir jos uosto — jūrininkų — ir Reeperbahn dainų infliacija matėsi iš Liselottės aukštesnės publikos praretėjimo. Tačiau 42-metės balsas vis dar pajėgė pritrakti pilnas sales.

Mat, ji buvo blaiva. Ir jos

35 m. draugas ir manadžeris Karl Tiedemann — ant Reeperbahn trumpai "Tiede" vadinamas — jai buvo geras.

Po to atėjo katastrofa: "Tiede" ją apleido. Ir kaip tik tada, kai jos karjeros vagos gulėjo giliausiame purve.

Tai yra be vieno pfenigio, beveik be rūbų, septynių metų neapmokėtu automobiliu, nesumokėtais mokesčiais, su skolomis, kurios siekė 100,000 markių. Ir su balsu, kuris nuo gėrimo buvo jau beveik sugadintas. Tokiame stovyje ji susirado gastrolių organizuotoją Stahlschmidt, kuris ją, tik sau bedainuojančią jūrininko sužieduotinę, priėmė iš pasigailėjimo.

Pirmiausia jis atėmė iš jos alkoholi. Viename Žem. Saksonijos kaime jis ją apgyvendino. Bet tai buvo nelengva. Naktį apie 4 val. ji atsikeldavo ir troškulio stumiamą žingsniuodavo 20 kilometrų, ir tik dėl vienos konjako bonkos.

Gelbėjantis angelas Stahlschmidt pasakė: "Girtuoklių gydymo įstaiga šiuo atveju yra bejėgė. Malkowski turėtų būti patalpinta sanatorijoje. O pirmiausia reikalinga atstatyti į tvarką jos sielą..."

Taip pat ir žavi, maža, juoda Leila Negra turėjo labai daug laimės. Ir šita negrų mergaitė su skaidriu balsu yra visiškai užmiršta. 1952 ir 1957 m. ji vis dar stovėjo šlagerių parado priekyje. "Mano Teddy Bear, mano Teddy Bear turi kartu gulėti į lovą", "Banjo Benny", "Nerodyk liūdnu akių, kad esi negriukas" — tokios ir panašios daugiau jaudinančios, negu skoningos vadinosi dainavimo medžiagos, kurios plokštelių gamintojų buvo užfiksuotos ant jos veido spalvos.

1957 m. ji dingę be pėdsakų. Vargu bent kas iš muzikų tarpo po to ją dar matė. Net Leilos buvę artimi draugai nieko nežinojo.

Fred Weyrich, Leilos atradėjas ir plokštelių gamintojas, pasakė taip: "Aš manau, Leila yra Hamburge gailestinga sesuo".

Michael Jary, šlagerių akompanistas, tikrino: "Leila yra gail. sesuo Pietų Afrikoje".

Ir Alfons Nejar, Leilos giminielis, kuris Travemundės naktiniame klube "Belle Epoque" yra porteriu, spėliojo: "Aš manau, kad Leila yra ištėkėjusi Sveicarijoje".

"Neue Illustrierte" savaitraščio reporteris dingusių dainininkę atrado Hamburgo vidurmiestyje krašto apdraudimo įstaigoje specialios spaudos archyvuose. Kaip gail. seserį.

Po daugelio metų Leila pirmą kartą davė interviu: "1957 m. pabaigoje aš nusivyliau šlagerių verslu. Šitoje žiaurioje aplinkumoje aš jaučiausi labai vieniša ir netikra. Niekas tikrai manim nesirūpino. Aš apsisprendžiau geriau pasidaryti gail. seserim". Pagaliau Leila norėjo išemigruoti — į Kongo.

Dar būdama mergaitė Leila galvojo pasidaryti gyvulių gydytoja. Tačiau jos tėvui esant jūrininku, o motinai — artiste, iš

JANIS STRODS

Gėlės

to niekas neišėjo. Tik pagaliau pasiekusi 30 m., 1960 m., ji išlaikė valstybinius egzaminus.

"Vienok 1961 m. aš dėl Kongo nebeturėjau drąsos", aiškino Leila. "Tenai vyko sumišimas. Aš gavau gydytojo profesijos tarnybą Hamburgo krašto apdraudimo įstaigoje".

Ir Rudi Schuricke — neužmirštamas, nuo 1938 m. dainavo "Ar girdi tu mano paslaptinę šauksmą" — nusivylęs šlagerių verslu savo užsiėmimą pakeitė. Jau kelinti metai jis gyvena iš savo Koelno šokių kavinės "Corso am Ring" uždarbio. Schuricke, kuris savo tautinėmis mylimomis dainomis "Rio žvaigždė", "Grįžk atgal", "Capri žvejai" ir "Florentinškos naktys" plokštelių industrijai davė milijonus, be atodairos pasitraukė: "Tai yra vokiečių šlagerių nelaimė: dainininkas negali dainuoti, kaip jam yra išaugęs jo snapas, bet taip, kaip jam diktuoja gamintojai. O kai laikomasi jų linijos, tai kiekvienas, kuris tris kartus sugeba išbliauti š..., yra žvaigždė. Aš to nebepernešiu!"

Tačiau ne visi taip lengvai pajėgia atsiskirti nuo pasaulio, kuris iš jų visko reikalavo ir už tai laikinai davė blizgesį ir vardą. Daugelis, kuriems scena ir prožektorių šviesa pasidaro stauga uždaryta, nusiminę metasi į kulius, kur jie dar gali "Show-

Business" oru kvėpuoti nors iš tolo.

Barbara Kist yra to pavyzdys. Prieš dešimt metų ji buvo romantiškų šlagerių pažiba ("Que sera, sera"). Dabar ji yra Schaeffer muziko kūrinių leidyklos produkcijos vedėja. Ji vis dar tebėra toje srityje, kuri rišasi su dainavimu.

Ji buvo taip pat paskutiniame vokiečių šlagerių festivalyje. Niekas nežinojo, kad ji slaptai dalyvavo šlagerių kūrėjų tarpe. Daina, po kurios pasirašė Ben Britt ir kurią sudainavo graikė Moskouri. Daina, kurią Barbara Kist tikriausiai būtų pati dainavusi — daina, kurioje išreikštas visas skausmas kadaise buvusios šlagerių žvaigždės, kuri prie saulės yra praradusi savo vietą.

Šita daina vadinasi: "Kur yra praicitųjų metų laimė?"

L. Kvecas

Anglų Kalbos Pamokos

VERTIMAI-PILIETYBĖ-LAIŠKAI

Afidavitai giminių atvažiavimui.

K. GINEITIS

3255 So. Union Ave., Chicago 16, Ill.
Tel. Victory 2-0105

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BICIULIS

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET

Telefonas: Central 6-5206

KAMBARYS 1043

Generaliniai Agentai šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

ZANAVYKŲ KLUBAS

BE ANTRAŠTĖS...

(Studijų Savaitė arba Frontininkų-Ateitininkų konferencijos)

Praėjo vasara, užstojo ruduo, ir žiema jau įžengė kieman. Pasibaigė vasaros atostogos, visokios iškylos, ekskursijos, suvažiavimai, kongresai — praėjo ir Studijų Savaitė Vokietijoje, faktiškai frontininkų savaitė, kaip ir kitos pirma buvusios V. Vokietijoje. Jos rezultatai suspėjo jau plačiai išgarsėti spaudoje, Europoje ir Užjūryje — Drauge, Darbininke, Kanados Žiburiuose, Europos Lietuvoje ir kitur — ir džiaugtasi jos laimėjimais. Kai jau kiek atslūgo nuotaikos ir kai jau ruošiamasi ateinančiai Studijų Savaitėi, manome, bus visai ne pro šalį pažiūrėti, kiek iš tikrųjų davė toji išgirtoji Studijų Savaitė lietuviškam reikalui?

Kaip skelbė tos Studijų Savaitės organizatorių programa, ją organizavo: Europos Lietuvių Fronto Bičiuliai, Ateitininkų Sąjungos, Lietuvių Evangelikų Jaunimo Ratelis ir Skautų Rajonai. Du paskutiniai sudarė labai mažą dalį (veikiantieji Vasario 16 gimnazijos ribose), faktiškai — kaip matysime toliau — frontininkų (ateitininkų) dominavimui pridengti...

Tai, pirmiausia, patys organizatoriai, ir formaliai pripažino skelbdami šią Studijų Savaitę vienuoliktąją savaitę, t. yra tęstinumą pirmiau buvusių frontininkų Studijų Savaitėi Vokietijoje. (Kai dvi paskutinės Studijų Savaitės buvo paskelbtos Lietuvių Studijų savaitėmis, tai ši turėjo būti tik trečioji Lietuvių Studijų Savaitė, bet kai ją patys pripažįsta Frontininkų Studijų Savaitė, tai visai teisingai ji yra jau vienuoliktąji Fron-

tininkų Studijų Savaitė, nes pirmos aštuonios buvo skelbiamos Frontininkų Studijų savaitėmis).

Šį kartą, Studijų Savaitėi įvykdyti sausio mėn. 25 d. susirinko Huttenfelde: kun. B. Liubinas, tėvas Bernatonis, ponis Alina Grinienė, Dr. Čeginskas (iš Švedijos), Dr. Norkaitis, stud. Šležas — frontininkai ir ateitininkai, praskiedę Gailium, Herta Motkabiene ir Fricu Skėriu, skautų ir evangelikų ratelio vedėjais — gimnazijos mokytojais — nustatė šių metų Studijų Savaitėi laiką (rugpjūčio mėn. 8—16 d.), vietą (Huttenfeld'e), finansines, organizacines bei dalyviams sąlygas. Be kitų smulkesnių reikalų buvo nustatyta (ir įrašyta į minėtos dienos protokola), kad galutinį leidimą dalyvauti Studijų Savaitėje duos tą dieną išrinktoji komisija iš p. Grinienės ir Dr. Norkaičio (p. Gailiumi pavesti ūkiški reikalai) pasirėmus "drausmės, moralės ir politiniais sumetimais". Paskaitininkams už paskaitą — po 100 DM honoraro, užmokama kelionė, nemokama nakvynė ir maistas, be to, iš Studijų Savaitės pinigų išspausdinti dar jų paskaitas. Moderatorius gauna dvigubą honorarą — 200 DM — ir, savaime, kitas paskaitininkų lengvatas... Registracijos mokesčiai dalyviams (ne paskaitininkams) — 20 DM — studentams 10 DM. Studentai ir mokslo einantis jaunimas atleistas nuo maistpinigių (6 DM į dieną). Studijų Savaitę globojo Krašto Valdyba ir paskyrė jai 8,000 DM (žiūr. protok. 1964 sausio mėn. 24 d.).

Devyniolikos metų Judy Hill, Memphis, Tenn., mieste išrinkta Medvilnės Grožio mergele. Ji studijuoja kalbėjimo meną Texas universitete.

Studijų Savaitę atidarė pereinamųjų metų S. Savaitės paskelbtas moderatorius Dr. K. Čeginskas (Švedija) ir kun. Liubinas. Ar visi S. Sav. dalyviai atitiko nustatytas sąlygas (moralės, drausmės ir politinės) čia neįvertinome. Galėjo būti įvairių nuomonių, tačiau komisija juos priėmė...

Ateitininkai ir frontininkai bendrųjų S. Savaitės posėdžių — kaip buvo pranešta — turėjo dar savo atskiras konferencijas. Jose dalyvavo, suprantama, tik savų organizacijų nariai. Bendroji tema pereinamais metais paskelbta (Savaitės dalyvių nebuvo balsuota) — **Krikščionybė moderniam pasaulyje** — detalizuojant, grynai religines temas (katalikų religijos skaitė: Prel. Tulaba (Roma), Dr. Eretas (Šveicarija), V. Mantautas (JAV), kun. V. Kazlauskas (Roma), p. J. Lingys (Švedija), dr. J. Norkaitis (Vokietija), p. V. Natkus (Vokietija) ir ev. kun. Urdze (Vokietija). Paskaitų turinį dėl straipsnio ilgumo neduodame, — jos buvo aprašytos spaudoje — Drauge, Darbininke ir kit.

Dr. J. Grinius (Vokietija) kalbėjo apie — Vertybių konfliktą lietuviškoje literatūroje; Dr. Z. Ivinskis (Vokietija) apie — Dabartinės Lietuviškos Istoriografijos padėtį, Dr. P. Rėklaitis apie Rytų Europai tirti įstaigas Vokietijoje, p. St. Lozoraitis jun. (Roma) apie — Tarptautinę padėtį ir jaunimą.

Iš čia matome vyraujančią religinį sektorių ir silpnutį savo turiniu ir skaičiumi — pasaulinį. (Žiūr. S. Savaitės įvykdytoji programa). Galima būtų nedaryti jokių priekaištų dėl vyraujančių religinių klausimų nagrinėjimų, jeigu tas prisidėtų — palengvintų Lietuvos bylos gynimo reikalą: laisvės atstatymo ar komunizmo išsigalėjimo — jojo plitimo — sustabdymą. Tačiau viso to nėra!... Atrodo, nieks negalėtų ginčyti, kad bolševiz-

mo — komunizmo tėviškoje Rusijoje, jam ginti (ir įsigalėti) daug prisidėjo rusų šventikų (popų) caro biurokratinio režimo palaikymas. Rusų caras buvo Rusijos stačiatikių (pravoslavų) bažnyčios galva. Ne tik bažnyčios vadovybė, bet ir visos Rusijos šventikai (popai) visur jį garbindavo, jojo režimą rėmė, jam pataikavo, o žmonių gerove nesirūpino. O be to, buvo dar įpareigoti per išpažintį, sužinoję apie carui nepalankius asmenis, pranešti policijai. Buvo atsitikimų, kad dėl to buvo nubautų nepalankių carui — ir jo režimui — asmenų!... Tas viskas ugdė revoliuciją, kuri išsiliejo vėliau bolševizme!

Italijoje — religijos vadovybės centre — balsuotojų skaičius už komunistus išaugo iki 26%, nežiūrint antrojo Vatikano susirinkimo pasididžiavimo ir Sovietų Rusijos vidaus kivirčių (Chruščiovo išvaymo).

Prancūzijoje — katalikų šalyje — komunistų skaičius lygta Italijai. Ne daug yra skirtinga padėtis ir katalikiškoje Ispanijoje, tik ten jų veikla sustabdyta, bet laiks nuo laiko pasireiškia ir viešai...

Vokietijos parlamente komunistų atstovų nėra. Ir pačiame krašte be slaptųjų organizacijų apmokamų agentų veiklos, jie nepasireiškia, neturi pasisekimo. Bet tas pasiekta daugiausia Vakarų Vokietijos gerbuvio dėka bei socialiu žmonių aprūpinimu. Religingumas V. Vokietijoje nedidelis, bažnyčios tuštokos, lanko senimas ir moterys. Jaunuoji religija nedaug interesuojasi, kunigų trūksta, kai kuriose parapijose nėra kunigų, kai kur aptarnaujama vieno kunigo dvi parapijos...

Čia visai nenagrinėjamas klausimas, kiek Lietuvoje ekskuzigai — Adamauskas, Vilimas, Ragauskas, Makronis, Misiūnas, Ramašauskas, Akstinas, Raczirsnovas ir kiti, savo veikla — raštais ir paskaitomis pėsdami ku-

Marina Oswald, policijai padėjusi nustatyti, kad prezidento Kennedy žudikas buvo josios vyras, dabar užsiregistravo Michigano Universitete, kad galėtų pramokti gerai angliskai. Ji turi dvi mažas dukreles.

nigų gyvenimą padėjo komunizmui stiprėti ir plėstis

Tad gal būtų daug tikslingiau ir naudingiau svarstyti religijos klausimas ne toje plotmėje — kaip jis dabar statomas — komunistų kovos su religijos atstovais ir savaime su religija, bet priešingai — kiek Bažnyčia savo santvarka, jos atstovų organizacija, išmokslinimu ir gyvenimo būdu prisidėjo prie komunizmo plėtimosi? Niekas neabejoja, kad šandien Sovietų Sąjungoje ir jos satelitiniuose kraštuose vyksta kova su religija, yra kalinami ir naikinami kunigai, bet vien tik tą skelbiant padėtis nesikeičia ir, kaip matome, nei pačioje Italijoje (ir kitur) tas nesustabdo komunizmo žygiavimo pirmyn. Tad atrodo, būtų tikslingiau ir duotų geresnius rezultatus svarstyti religinės organizacijos klausimus išeinant iš šių dienų padėties, būtent: kaip turėtų būti organizuota bažnyčia, jos atstovų (kunigų) išmokslinimas, veikla ir gyvenimo būdas, kad ne tik duotų galimybės bolševizmui (ir bedievybei) plisti, bet ją stabdytų?... (Apie tai kiek plačiau galė).

Grįžtant prie S. Savaitės, tenka konstatuoti, kad svarstomos temos nelietė šių laikų svarbiausios srities, svarbiausių problemų. Kai šiais, po kariniais, laikais (ypač Europoje) įvyko ūkiškųjų vienetų ir ūkiškų-politinių organizacijų sudarinėjimas (EWG—EEC, EPTA, EIB, EUA, OECE ir kitų) ir per jas bandomas Europos vienijimas, tai yra šio laiko ūkiškai-politinė raida, problemos ir su jomis tekėtų pirmoje eilėje susipažinti. Ar tai nereiktų, pvz. jau šandien studijuoti klausimą, kas gali įvykti su Lietuvos silpna pramone, (jei Lietuva jau bus laisva ir prisidės prie EWG), kai 1970 įsigalės EWG (Europos ūkio bend-

Gražiausioji Prancūzijos moteris, 22 metų Christianne Sibellin. Gražuolės kontestas vyko senuose Versalio rūmuose.

M. ŠILEIKIS

'Anksti rytą'

ruomenės) bemuitinė rinka, ir kai pramoninga kaimyninė Vokietija laisvai be jokių muitų galės pardavinėti Lietuvoje savo pramonės prekes, steigti fabrikuos, savo įmonių filiales, atlikinėti nevaržomai patarnavimus — specams laisvai užsiiminėti praktika, o darbininkams nevaržomai ieškoti darbo? Arba, kur suras žemės ūkio gaminiam rinką, kai EWG bendruomenė (Vokietija, Italija, Prancūzija ir Beneluksas) po 1970 metų apsirūpins jau pati savo žemės ūkio gaminiais?

Arba event. tapus Lietuvai laisvai, galės susidaryti kiti ūkiškieji ir politiškieji junginiai — pvz. Pabaltės, Skandinavijos ar Lietuvos su Gudija, kuriuose Lietuvai ūkiškai (ir politišškai) gal būt būtų naudingiau dalyvauti? Arba vėl santykiai su lenkais, dalyvaujant vienuose ar kituose junginiuose. Nors visos tos problemos yra ateities problemos, tačiau reiktų jau dabar su jomis susipažinti, kad neištiktų visai nepasiruošiusius ir lemiamoje valandoje nemokėtume apsispręsti.

Bet neskaitant šių ateities reikalų, kodėl nedaroma tai, kas šandien, ir čia tremtyje, būtinai reikalinga. Neturime iki šiol gimnazijai vadovėlių, neturime vokiečių kalba (taip pat anglų ir prancūzų) tinkamos Lietuvos istorijos..., neturime svetimomis kalbomis pakankamai propagandos literatūros. Žinoma, nėra bendrai tariant nusižengimas, kai pvz. dr. Z. Ivinskis (istorikas) parašė knygą apie šv. Kazimierą, kai jis rašo straipsnius į L. Enciklopediją, arba kai jis skaito paskaitas apie Rytų-Vakarų bažnyčių santykius Studijų Savaitėse, arba kai jis gauna premijas už istorinius raštus (gaila(neišleistus), bet, rodos, niekas negalėtų abejoti, kad daug daugiau būtų pasitarnauta lie-

“NAUJIENAS” SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD “NAUJIENOS” PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS

tuviškam reikalui, jei vieton šv. Kazimiero (ir kitų raštų) būtų parašęs vokiečių kalba taip reikalingą Lietuvos istoriją! Arba — vokiškai (ar angliškai) H. ir G. Mortensen'ų raštų kritiką, kurie tvirtina, kad lietuviai yra tik Mažosios Lietuvos kolonistai, bet ne to krašto autochtonai. O taip pat K. Forstreuterio knygos kritiką — išleistos Bonnos universiteto — Deutschland u. Litauen im Mittelalter. Buvo spaudoje žinių, kad Lietuvos istoriją rašo vokiečiai. O jei jis parašys daugiau palankiai Vokietijai nei Lietuvai, tai mums pasiliks — kaip bendrai daroma — jį kaltinti ir verkti... Negi lietuvių pareiga ir uždavinys studijuoti religinius klausimus, melstis ir... verkti?!...

(Bus daugiau)

Nauji leidiniai

ABN Correspondence, 1964 m. Nr. 5, Vol. XV, Muenchen. Šiame Antibolševikinio Tautų Bloko (ABN) periodiniame leidinyje paskelbtas lietuvių J. Kairio straipsnis “Rusija visuomet pažeidžia savo susitarimus”.

Kituose straipsniuose rašoma apie Chruščiovo nuvertimą, apie St. Banderą (nuo jo tragiškos mirties 5 metams sukakus), įdėtas prof. F. Durčanskio str. apie Slovakijos tautos siekimus, J. P. Laurens—apie komunizmą Meksikoje, prof. M. Chirikowsky (USA) apie Maskvos įtaką Amerikos kontinente ir kt. Leidinio adr.: 8 Muenchen 8, Zeppelinstr. 67.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materioly.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mrg. — LIETUVIAI SALESMONAI

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

yra geriausia dovana žiemos vakarams.

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių švi-suolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugiją, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA “NAUJIENŲ” ADMINISTRACIJOJE

J. VLKS.

PAVERGTOS LIETUVOS MOKYKLOJ

Komunistinės moralės dvasia. — Mokyklos darbo planas. — Mokyklų gamybinių brigadų derlius. — Kas sumoka už mokslą. — Kieno balius, to ir tabakas.

“Tarybinio Mokytojo” Nr. 98 A. Vaičiulienė, MMTI vyr. mokslinė bendradarbė, ir R. Gaidamavičienė, “Tarybinio Mokytojo” korespondentė, šiaip nuskaito mokyklos uždavinius str. “Pamokos ir gamyba”:

“Glaudus mokymo ryšys su gyvenimu, gamyba, komunistinės statybos praktika yra vienas svarbiausių uždavinių mokykloje tiek dėstant mokslų pagrindus, tiek auklėjant jaunąją kartą komunistinės moralės dvasia”.

O kas sudaro komunistinės moralės dvasią kiek aiškėja iš tų dviejų autorių vienos mokyklos mėnesinio šio plano:

“Pateiksime vieno mėnesio plane numatytus darbus: 1. Susipažinti, kaip XI klasės jaunieji gamybininkai kartoją egzaminų klausimus ir ruošiasi atlikti bandomuosius darbus; 2. Patikrinti gamybinių klasių mokinių pažangumą ir namų užduočių atlikimą. 3. Dalyvauti X klasės mokinių ekskursijoje; tikslas — stebėti jų domėjimąsi pasirinkta žemės ūkio specialybe; 4. Apsilankyti XI klasėje rengiamoje valandėlėje “Mūsų pažiūros į tikėjimą” ir stebėti, ar mokinių atsakymai sąmoningi; 5. Dalyvauti IX klasės organizuojamame pokalbyje “Būti pirmose gretose”, padėti sudaryti komjaunimo prožektoriaus postą, išvystyti lenktyniavimą; 6. Organizuoti klasių vadovų pasitarimą dėl komjaunimo grupių darbo”.

Tatai komunistinė moralės dvasia plokščia, grubiai suvesta į mokinių gamybinių darbų ir ateizmo skiepijimą. Tos komunistinės moralės dvasios tikslas paruošti darbo vergus, klusnius ir politiškai negalvojančius sovietinės santvarkos beždžius pliečius.

Tiek čia pragiedrulių, kiek

jaunime atsiranda atsparumo prieš tą “komunistinę dvasią” — šmėklą. O kad visas jaunimas nėra palenkiamas, kad ir kaip planuojamos komunistinės mokyklos, dėl to negali būti jokios abejonės. Jaunimas iš prigimties gyvai įdomaujasi įvairiais klausimais, ne visada ir ne visas pasiduoda kreivų gyvenimo keliu vedamas už nosies. Čia ir glūdi didysis bolševikų rūpestis užkariauti jaunimą. Pirmoj eilėj paruošiami tam darbui mokytojai, bolševizmo dvasios skiepytojai. Bet ir mokytojai galvoją sutvėrimai ir šie ne visi kompartijos nario knygelės tėra paveikiami.

Gamybinių brigadų derlius

“Tarybinio Mokytojo” Nr. 99 įdėtas tokiu pavadinimu L. Laurinavičienės, respublikinės jaunųjų gamtlininkų stoties direktorės straipsnis. Iš to straipsnio štai ką sužinom:

“Pastaraisiais metais atsirado nauja mokinių gamybinių darbo organizavimo žemės ūkyje forma — moksleivių gamybinės brigados ir grandys. 1963-64 mokslo metais Lietuvos TSR mokyklose iš viso veikė 1395 gamybinės brigados, kurios jungė 33,598 mokinius; jiems išskirto ploto dydis siekė 3805 ha. šiuose plotuose daugiausia buvo auginamos kaupiamosios ir techninės kultūros”.

Taigi, besimokąs pavergtos Lietuvos jaunimas, 12-17 metų amžiaus, panaudojamas žemės ūkio darbams kaime ir miestuose — vietos pramonės dirbtuvėse. Be to, kas iš jų pasirenka aukštąjį mokslą, tie turi dar du metus papildomai atlikti darbo stažą. Tik tada turi teisę tęsti toliau mokslą. O kai įsigyja aukštojo mokslo diplomą, tai valdžia tokius savo nuožiūra pasiunčia dviem metams dirbti pagal jų įsigytą specialybę bet kurion Sovietų Sąjungos vieton.

Vaikų gydytojo didžiausia bėda įgauti vaiko pasitikėjimą. Paveiksle matome Dr. Loren MacKinney labai draugiškai besitariantį su 4 metų Rhonda Caulder, gimusia su keliais defektais.

Atlyginimą gauna 25% mažesni negu kiti tos specialybės tarnautojai.

Visa tai sumetus, prašosi išvada, kad Sovietų Sąjungoj, tai ir pavergtoje Lietuvoje mokslas yra ne tėvų, bet pačių besimokančių savo darbu apmokamas.

Iki šių mokslo metų mokyklos buvo vienuolikmetės, kai įvedė į jas darbo prievoles. Dabar nuo šių mokslo metų pradžios ir vėl paverstos dešimtmetėmis. Esą, mokytojai jau tiek įgudo, kad numatytą programą nors ir su darbo įvedimu gali išleiti per 10 metų, bent kiek kai kuriuos dėstomus dalykus sutrumpinę.

Žinoma, visa tai padaryta valstybės išdo lėšų taupymui ir, be to, vienu metų anksčiau sovietinis ūkis susilaukia naujų darbo raumenų, jau bent kiek įpratintų dirbti.

Štai kokie darbai atlikti:

“Gamybinės brigados ėmė daugiau užsiiminėti gyvulininkyste. Antai 1963-64 mokslo metais respublikos mokinių brigados ir grandys prižiūrėjo 2586 kiaules, 6643 veršelius, 33,013 paukščių, 31,011 triušų, 308 karves, 82 avis ir t. t.

Rokiškio rajono Obelių mokykloje - Internate buvo sudaryta gamybinė brigada, kuri dirbo gyvulininkystės fermoje, prižiūrėjo 50 veršelių, 20 karvių ir 14 arklių. Panašiai dirbo ir Joniškio rajono Skaistgirio vidurinės mokyklos mokinių brigada”.

Ir panašiai. O kad mokiniai sparčiau dirbtų:

“Pažymėtina, kad gamybinėse brigadose yra gerų socialinio lenktyniavimo pradų. Pavyzdžiui, Šilalės rajono Kaltinėnų vidurinės mokyklos gamybinėje brigadoje vyko socialistinis lenktyniavimas tarp grandžių dėl geriausio derliaus. To paties rajono Laukuvos vidurinėje mokykloje lenktyniavimas tarp grandžių, vykdamas mokymo užduotis, o Rokiškio rajono Kamajų A. Strazdo vardo vidurinėje mokykloje, siekiant gausių derlių, buvo lenktyniaujama su kolūkiečiais.”

O kaip dirbama:

“Nežiūrint į šiuos gražius mokinių gamybinių darbo pasiekimus, beveik pusė respu-

blikos mokyklų nebuvo pristėmusios jokių socialistinių išpareigojimų arba jie liko neįvykdyti.

Eilėje kaimo mokyklų apsiribojama tuo, jog mokiniai atlieka tik fizinio pobūdžio darbą, o pamirštama, kad jis turi būti sumaniai ir kūrybingai atliktas, būtinai susietas su mokyklos mokymo - auklėjimo darbo uždaviniais bei mokinių teorinių žinių lobyno taikymu praktikoje, kas leštų mokiniams geriau išsiaiškinti atskirų gamybos procesų, su kuriais jiems tenka susidurti brigados veikloje, mokslinius pagrindus. Tam ir reikalingi gamybinių brigadų darbo planai. Tačiau tik ne daugelis mokyklų juos turi ir jais vadovaujasi. Kitose mokyklose vyrauja darbo stichiskumas.”

Kiti trūkumai:

“Trūkumu gamybinių brigadų darbe reikia pažymėti ir tai, kad bandymai iš viso dar retai kur atliekami, o jei ir atliekami, tai dar labai mažai tokių, kurie būtų vykdomi pagal mokslininkų ar žemės ūkio specialistų užduotis. Visai neatliekami bandymai su gyvuliais. Žodžiu, mokyklose dar per mažai orientuojamasi į tai, kad bandymų programose būtų numatyti darbai, kurių rezultatai galėtų teigiamai paveikti žemės ūkio vystymąsi. Pasitaike net tokių mokyklų, kurioms bandymus atlikti neleidžia... žemės ūkio specialistai”.

Tatai, pavergtos Lietuvos mokyklos tikslas ne tiek išmokyti mokinius naudotis žiniomis, jas gilinti, gyvenimui ruošti tapti sąmoningu šalies piliečiu, bet stengiamasi mokinių paruošti darbui.

Į mokinių žiūrėta kaip į pasyvų sutvėrimą, kurio sąmonėn galima sudėti bolševizmo dogmas, priiřimas jo prie jam įbrukto darbo ir kartų pripratimas mokinio prie riboto galvojojimo, ir tai nekritiško galvojojimo.

Na, ko gi kito galima laukti iš bolševizmo pravadyrių, jei pats bolševizmas paremtas dogmomis, — ir tai neliečiamomis, kaip Lenino išperėtos šventenybės.

V. Vizgirdos autoportretas

PSICHOLOGIJOS PATARĖJAS

Paremtas pedagogų psichologų mokslinių tyrimų duomenimis
Redaguoja Med. Doktoras Jonas Adomavičius,
Amerikos Lietuvių Vaiko Ugdymo Draugijos, Inc. — Alvudo atstovas

VAIKŲ DRAUSMINIMAS:

AR KITUS KALTINTI, AR SAVE DRAUSMINTI?

Tėvai turėtų nuolat ir rimtai sielotis tvarkingu vaiko išugdymu per ilgesnį laiką, — tada nuolatinis drausminimas taps neesminiu.

Psichologijos profesorius Merl E. Bonney

Mūsų spaudoj neretai esti metami kaltinimai čionykščiai mokyklai dėl nedrausmingų vaikų elgesio. Reikalaujama didesnių vaikams bausmių teismuose ir geresnio drausminimo mokyklose. Taip besielgiantieji pražiūri svarbiausią dalyką — tėvų pareigas vaikų drausminime. Pasirodo, kad drausminti tinkamai savo vaikus gali nebūtinai tie tėvai, kurie suteikė vaikui gyvybę. Čia ir yra lietuviškos spaudos nelaimė — joje neiškeliama svarbiausias dalykas vaiko drausminime: tai Tėvų jausmais subrendimas. Mat, tik jausmais brandūs tėvai pajėgia reikiamai savus vaikus tvarkyti; tokie nekaltina kitų, dėl savo vaikų netikusios elgsenos.

**Ne vaikams bausmes didinti,
bet savus jausmus darninti
mums reikia!**

Norint užsiauginti drausmingus vaikus, nereikia tėvams ieškoti naujų ir stipresnių bausmių nedrausmingiems vaikams. Štai kas reikia tėvams daryti, kad jų vaikai užaugtų drausmingais piliečiais. Pirmiausia, nereikia savo darbo užmesti kitam, — nereikia kaltinti vien televizijos, teisėjų, policijos ir kit. Antra, tėvams reikia atlikti savo pareigas atsakančiai; reikia, kad tėvai sugebėtų įžvelgti į natūralius vaiko reikalavimus ir juos patenkinti. Taip tvirtina psichologijos profesorius Merl E. Bonney, dirbąs valstybiniame Texas universitete. Pagal jį, baudžiant vaiką pajukimu bei jo pažeminimu, trejopai jam kenkiama.

1. Vaiko asmenybės vertę liečią nusiteikimai esti sužalojami.
2. Esti didinamas nesusipratimas vaikų su tėvais.
3. Pasunkinamas tolimesnis vaiko drausminimas.

Tai kaip reikia tėvams elgtis su nedrausmingu vaiku? Nedrausmingas vaikas yra jau pasėka neteisingo tėvų su vaiku elgesio. Todėl negadinkime — nereikės taisyti. O taisyti yra daug sunkiau, negu apsaugoti nuo sugadinimo. Tad visi tėvai, ryžkimės tapti ne tik gydytojais, bet ir pajėgiais savo vaiko drausmintojais. Reikia mums šitame reikale šių dienų psichologijos mokslo dėsniais apsišviesti ir savus jausmus subrandinti. Tik taip pasirengus, mes galime tikėtis tinkamų vausių sulauksimą iš savų vaikų drausminimui dedamų pastangų.

Tėvų "minkštumas" —
vaikui peilis

Drausmindami savus vaikus tėvai turėtų elgtis dvejopai: 1. Ramiai išklausti vaiko pasiaiškinimą. 2. Taisyti vaiko nedrausmingą elgesį draugiškam

ir kūrybiškam nusiteikime. Vaikai pageidauja, kad jie būtų pabarami kartas nuo karto. Niekas taip stipriai neardo vaiko jausmų darnos, kaip tėvų "minkštumas" — tas tėvų nepajėgumas ar nerūpestingumas sudrausminti neteislingai besielgiantį vaiką tada, kai tas vaikas žino, jog jis neleistina elgiasi.

Vaikai, anot psichologo Bonney, prie drausmės turi būti pratunami nuolat ir pamažu. Tėvai turėtų suprasti, kad ne kiekvienas nepaklusnumas reikalauja drausminimo. Retkarčiais prisieina vaikui kailis išperti, ar jam suduoti plozą, kaip tėvai sako, — tai turi būt atliekama nestipriai ir nesukeliant blogų psichologinių padarinių. Minėtas psichologas tvirtina, kad tėvai turėtų nuolat ir rimtai rūpintis tvarkingu vaiko išugdymu per ilgesnį laiką. Jei šitoki požiūrį į vaiko drausminimą tėvai turės, tai nuolatinis drausminimas taps neesminiu.

Vaiko drausminimo esmė

Tik drausmingas tėvas — motina pajėgia sudrausminti savo vaikus. Minėti šiandieninio psichologo reikalavimai vaikų drausminimo reikalui galimi išpildyti tik drausmingiems — jausmais darniems tėvams. Čia nieko nepadės kitų kaltinimas dėl vaiko nedrausmingumo. Nieko negalės pataisyti net geriausia mokykla, jei vaikas nedrausmingų tėvų savo esmenybės gilumoj bus žalojamas. Juk visi aiškiai mato geriausias mūsų lietuviškas mokyklas mokytojų pastangas einant veltui vaikams lietuvių kalbos mokytis: vaikams nekalba lietuviškai, nes tėvai lietuviškai mažai dėmesio kreipia. Taip tėvams nusiteikus, nesukurama tinkama vaikui lietuviška aplinka — o be jos bus tuščios pastangos mūsų mokytojų vaikuose lietuviškumą skiepijant.

Taigi, neniekinkime ir nekaltinkime kitų — visi tėvai breskime jausmais, kad pajėgtume tinkamai savus vaikus drausminti. Kur pvz. lietuviški vaikų namai, kuriuose mūsų prieauglis galėtų kūrybiškai laiką leisti prisitaikęs saviems nusiteikimams: piešti, muzikos mokytis, mechanikoj praktikuotis ir dar nesuskaitomai kitaip savo asmenybę vystyti? Jau net Lietuvos pavergėjai turi suorganizuoti visus vaikus į jiems pagal amžių suskirstytus Vaikų Namus. Ko mes laukiam? Gal

manom, kad be atsakančio darbo apturėsime drausmingų vaikų derlių? O gal mes tikime, kad apkaltinę mokyklą bei televiziją, savo darbą vaikų drausminime baigti galį — toliau eigaretės dūmuose ar svaigaluose bei vienas kito apkalbose skendėti palikę?! Tat tvarkykimės ir švieskimės patys tėvai, — tik tada mes pajėgsime padėti savo vaikui vystytis į jausmais darnų asmenį. Tinkamai savo pareigas tėvams atliekant, vaikai mažai bėdos bus mokykloje, draugų tarpe bei visuomenėje. Tada jam nebaisios bus betkios mūsų gyvenimo negerovės — jis prieš jas bus įgavęs atsparumą iš apsišvietusių ir jausmais darnių tėvų. Tad visi tėvai kibkime už savo pareigų įvairiopaš šunkeliais klaidžioti paliove!

Pasiskaityti: Family Circle, September, 1964.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS!

SIUNTINIAI—DOVANOS Į SSSR

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(Licensed by Vneshtorg)

EXEKUTYVIS OFISAS

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, New York. — Tel. IN 7-5522

Firma atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. po piet.

DĖMESIO!

Pranešame, kad pagal naują susitarimą tarp Vneshtorg Maskvoje ir Package Express jau dabar galite siųsti savo giminėms ir draugams siuntinius į SSSR, jie nieko neturės primokėti gaudami įvairiausių produktų siuntinius - dovanas, kurie bus sudaryti iš SSSR gamintų pirmos rūšies produktų.

Čia nurodytos kainos yra Visos išlaidos produktams parinkti ir jiems nusiųsti į bet kuria SSSR dalį.

Užsakyti siuntiniai sudaromi Maskvoje, Odesoje ir Rygoje.

Siuntiniai bus įteikti gavėjui po 10–20 dienų užsakymui atėjus į Maskvą.

Siuntiniam galima užsakyti ir delikatesus tarpe jų — juodąją ikra, vežių konservus, šprotus, saldinius ir kitus.

Siuntėjas gali siųsti dovaninių siuntinių kiek nori. Yra ir paruošti, standartiniai siuntiniai, arba galite pasirinkti produktus patys iš katalogo.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1530 BEDFORD AVE.	—	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	78 SECOND AVENUE	—	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	314 MARKET STREET	—	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	46 WHITEHEAD AVENUE	—	CI 7-2220
UTICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	—	RE 2-7476
COHOES, N. Y.	13 SARGENT STREET	—	FE 7-2727
FARMINGDALE, N. J.	FREEMOOD ACRES	—	363-0494
TRENTON 10, N. J.	1152 DEUTZ AVENUE	—	EX 2-0306
PHILADELPHIA 23, PA.	631 W. GIRARD AVENUE	—	PO 9-4507
ALLENTOWN, PA.	126 TIGHMAN STREET	—	HE 5-0415
ROCHESTER 5, N. Y.	558 HUDSON AVENUE	—	BA 5-4210
LOS ANGELES 4, CAL.	107 SO. VERMONT AVENUE	—	DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	—	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	—	DI 2-4240
BUFFALO, N. Y.	701 FILLMORE AVE.	—	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAU AVENUE	—	TO 8-0298
HARTFORD 6, CONN.	643-47 ALBANY AVENUE	—	CH 7-5164
JERSEY CITY, N. J.	303 GROVE STREET	—	HE 5-6368
SYRACUSE 7, N. Y.	1200 SOUTH AVENUE	—	GR 5-9746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	—	PR 1-0696
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS CAMPAU AVENUE	—	TO 9-3980

Reikalaukite mūsų naujų katalogų sovietiniams produktams.

Dovanų pristatymas ir apsauga garantuojama.

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS SILEIKIS

Kaip apsaugoti paveikslus?

“Šiandien tapyba greičiau sensta, negu dailininkai”

...sako Louis Pomeranz, buvęs Chicagos Meno Instituto konservatorius. Savo paskaitoje jis pateikė gąsdinančių duomenų, kad moderniosios tapybos ateitis daugeliu atvejų pasmerkta mirčiai, nes dailininkai vartoja visai nepagalvotami visokius dažus: aliejų maišą su tempera, guašu ir kitokiais sintetiniiais dažais, kurie naikina vieni kitus. Dar blogiau, kai vartoja “paper mache”, reljefinius paklijavimus ir t.t. Rezultate spalva blunka, trupa, plaišioja ir deformuojasi. Muziejai ir privatūs kolekcionieriai, kurie įsigijo moderniosios tapybos, jau turi didelių nuostolių. Kaltos meno mokyklės, kad nekreipia dėmesio į dažų sudėtį ir kaip reikia juos vartoti. Daugelis paveikslų paseno anksčiau, negu jų autoriai.

Modernusis kūrinių apsaugojimo mokslas atskleidė ligi šiol dar nežinomų paslapčių, ir X spindulių, mikroskopų dėka, atrado naujų būdų, kaip paveikslus restauruoti, jų nesugadinant.

Neseniai naujasis Meno Instituto konservatorius Alfred Jakštas, restauruodamas Giovanni Martinelli “Juditą”, surado, kad užtapytame fone yra kita moteris. Spėjama, kad kas nors 19-tam šimtmečio Juditos tarnaitę uždažė.

Miestas paskleidžia labai daug cheminių medžiagų: benzino, anglirūgščio, aliejinių degalų ir t.t., kurie atsiliepia į dažus bei spalvas, kuriuose spalvos impregnuotos. Nereikia paveikslų laikyti virtuvėje, kur renkasi riebaliniai suodžiai, taip pat drėgnoje vietoje, kur gali įsimesti grybelis. Čia norime duoti keletą paprastų, bet naudingų patarimų, kaip paveikslus apsaugoti nuo gedimo.

Niekad nereikia leisti dulkešms ant paveikslų rinktis. Dulkešs ne tik teršia, bet ir chemiška jų reakcija gadina kūrinių. Jeigu paveikslas, knygos arba popierius būtų laikomi suvynioti ir apsaugoti nuo “chemiško degimo”, tai per metų metus būtų švarūs, kaip nauji. Tačiau, kai paveikslas namuose ant sienos būna pakabintas keliolika metų, tai suodžiai su riebaliniu mišiniu pamažu aptraukia tamsia mase. Tada paveikslas netenka pirmąsio žibėjimo, o spalvos pasidaro lyg nublukusios. Žmonės, manydami, kad paveikslas nubluko, nuima nuo

sienos ir padeda arba išmeta... Tai didelė klaida! Paveikslas nublunka (tik labai retais atvejais), jeigu tapytojo sąžiningai pigmentas pavartotas ir geros kokybės.

Aliejinių paveikslą galima gražiai nuvalyti pamuulinus šlapią skudurą baltu muilu. Kai suodžiai nušluostomi, tada reikia sausu, švariu skuduru nušluostyti bent kelis kartus pakartojant. Po to ant paveikslu nereikia tepti jokių aliejų ar verniksų. Baisią klaidą daro tie, kurie ant apdulėjusio ar suodino paveikslu deda verniksą arba sėmenų aliejų, kad tariamai paveikslas blizgėtų. Užuo blizgėjus, paveikslas aptraukia tamsiai ruda mase, kurią ir ekspertui sunku pašalinti. Špakteliu arba tirštais dažais tapytus paveikslus galima gerai nuvalyti muilu, vandeniu ir šepetuku, panašiai, kaip amalis valomas. Blogiau su tokiais paveikslais, kurių drobė vos suvilginta plonutėliu dažų sluoksniu. Laikui bėgant plonutis permatomas dažų aliejaus sluoksnis į drobę susigeria, sudžiusta, tada pigmentas pasidaro tamsus, beveik bespalvis. Šituo atveju joks valymas nepadės. Reikia restauruoti, taisyti ir atstatyti padėtį. Tokį darbą gali atlikti tik ekspertas restauratorius, nes ne visiems meno darbams reikalingas verniksas. Šviesiems tapiniams verniksas net kenksmingas. Jei kas neaišku, galima pasitarti su dailininku, taip, kaip tariamasi su gydytojų sveikatos reikalais.

Atsargiai su akvatiniais darbais

Akvarelės paveikslai paprastai daromi ant popieriaus ir jų dažai neturi aliejaus. Kai kurie dažai turi klijinių elementų. Kaustika turi vaškinis dažus ir t.t. Akvarelinių paveikslų niekad nereikia vandeniu suvilgintu skuduru šluostyti. Taip pat nereikia šluostyti šlapiu skuduru temperos ar net guašo. Šių paveikslų dažai neturi aliejaus, — vanduo juos sugadina. Akvarelinių dažų paveikslus gali pataisyti, nuvalyti tik ekspertas.

Paveikslų restauravimo darbas yra sudėtingas. Tikrai patyrę konservatoriai gali atlikti komplikuoatą darbą, nes jie turi priemonių ir žino kokius chemikalus ir kur juos vartoti. Jie pažįsta pigmentų sudėtį.

Mano tikslas buvo patarti meno kūrinių savininkams, kaip nereikia naikinti brangaus turto, kai jis “neatrodo gerai”. Dėl visko patartina meno kolekcionieriams kreiptis į tą dailininką, nuo kurio paveikslas pirktas. Jis gali geriausiai patarti, kaip paveikslą nuvalyti arba pataisyti.

Pagal vėliausius duomenis patvariausia medžiaga paveikslams tapyti yra “Masonite”. Ši medžiaga neturi organinių elementų. Ji kompresuota sintetinė masė. Viena jos pusė šiurkšti, o kita lygi. Abiem pusėm reikalingas gruntas. Taip pat patartina nevertoti organinių klijų. Vartoti sintetinius klijus montuojant akvarelinius paveikslus. Sintetinių klijų neįveikia bakterijos. M. S.

Dail. Bronius Murinas vėl grįžta

Po sėkmingos praėjusių vasarą dail. Broniaus Murino akvarelės parodos Clevelande, šiais metais sausio 16 d. atidaryma Chicagoje, Čiurlionio galerijoje, paskutinių trijų metų kūrybos paroda. Bus išstatyta apie 50 naujų darbų.

Murino spalvos švelnios kaip orchidejos — sklaidžios, banguoja vis naujais intervalais, lyg aurora borealis. Vėlesnioji Murino tapyba nei abstrakti, nei realistiš, bet parenta dekoratyviniu elementu — šviesos ir spalvos skambiu santykiu.

Dail. Br. Murinas gerai užsirekomendavęs, kaip akvarelistas. Jis nesitenkina tuo, ko jau pasiekęs, o pasiekęs labai daug. Vis ieško naujų galimybių plastinio meno pasaulyje. Jam nėra svetima ir aliejinė tapyba, bet akvarelėje jis išgauna naujų, anksčiau dar nesurastų, neišgyventų nuotaikų.

Čikagiškis

VAKAR ATIDARYTA P. BONNARD PARODA

Vakar Chicagos Meno Institute (Morton Wing) buvo atidaryta prancūzų impresionisto Pierre Bonnard (1867 — 1947) tapybos ir piešinių paroda. Atidarymo proga paskaitą skaitė James Elliott, vyriausias Los Angeles (Calif.) Meno muziejaus kuratorius ir šios parodos direktorius. Atidarymo išvakarėse atsilankė nepaprastai daug žmonių su pakvietimais.

Ši paroda didelio masto. Pierre Bonnard buvo poetas tapytojas — saulės, šviesos ir spalvų didelis mėgėjas. Jis vaidavo Paryžiaus žmonių gyvenimą. Savo darbui pasirinkdavo tokius motyvus, kuriuose kiti jo kolegos nieko gero nematė. Jis nemėgdavo tapyti tokių daiktų, kuriais kiti žavėdavosi.

Bonnard padarė didelės įtakos ir padarėsinio ekspresionistus ieškoti naujų išraiškos būdų.

Paroda baigsis vasario 28 d. Įėjimas į muziejų visą laiką nemokamas, bet į Bonnard parodą reikia mokėti 50c. Luksusinių parodos katalogą galima įsigyti sumokant \$2.95.

Bonnard parodos metu bus daug paskaitų galerijoje 12:30 val. po pietų. Taip pat paskaitos vyks minėtu laiku ir kitose galerijose.

BR. MURINAS

(iš ruošiamos parodos sausio 16 — 24 d. d. Čiurlionio galerijoje)

“Paukščiai” (akvarelė)